

**TILLSAMMANS
FÖR GOD HÄLSA
HELA LIVET**

Egenvård enligt lagen om egenvård

Avser region- och kommunfinansierad hälso- och sjukvård i
Jämtland Härjedalen

Framtagen (forum och datum)	<i>Fredagsgruppens beredningsgrupp 2025-09-12</i>
Beslutad (forum och datum)	<i>Fredagsgruppen 2025-09-19</i>
Giltighetstid	<i>Från och med 2026-01-01</i>

Bergs
kommun

Bräcke
kommun

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDALEN TJIELTE

Krokoms
kommun
KROKOMEN TJIELTE

ragunda
kommun

Ändringsförteckning

GODKÄNT AV
Anna Granevärn

GILTIGT FR O M
2025-11-24

Original lagras och godkänns elektroniskt. Utskrifter gäller endast efter verifiering mot systemet att utgåvan fortfarande är giltig.

Datum	Ändring
2019-01-10	Nyutgåva baserad på genomgång 20141210
2015-01-12	Redigering
2015-02-06	Arbetsgruppens "slutdokument"
2015-03-30	Redigerat efter synpunkter från MAS i kommunerna
2018-04-11	Redigerat efter genomgång i gemensam arbetsgrupp, region och kommuner
2018-10-19	Redigering
2020-06-10	Redigering utifrån hemsjukvård och lag om samverkan vid utskrivning från slutenvård (LOSUS)
2024-04-29	Redigering. SOSFS 2009:6 ersätts av lag om egenvård (SFS 2022:1250)
2025-09-12	Redigering/anpassning till Samverkansavtal för hälso- och sjukvård i hemmet. Nytt dokument (detta) skapas

Om egenvård

Egenvård handlar om att ta hand om sin hälsa, till exempel att ta en promenad, ta medicin eller lägga om ett sår¹. Begreppet används med olika betydelser i olika sammanhang. Denna rutin beskriver **egenvård enligt lagen om egenvård**: att hälso- och sjukvårdspersonal har bedömt att en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras i form av egenvård.

Vilka hälso- och sjukvårdsåtgärder som kan vara egenvård bedöms i varje enskilt fall. Det kan vara allt från enklare såromläggning, läkemedelshantering, gångträning och påtagning av stödstrumpor, till mer avancerade åtgärder som hemdialys, kontrakturprofylax och respiratorvård i hemmet. Egenvård, ibland

¹ Egenvård ska inte sammanblandas med **egen vårdbegäran** som innebär att personen själv kontaktar en öppen specialistvårdsmottagning (kallas ibland egenremiss)

tillsammans med hjälpmedel och välfärdsteknik, gör det möjligt för personen att vara självständig och delaktig.

Bedöma egenvård

Behandlande hälso- och sjukvårdspersonal bedömer tillsammans med personen om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård i en viss situation. Om åtgärden ska utföras i olika situationer där förutsättningarna skiljer sig åt, till exempel i ordinärt boende och korttidsvistelse, behövs flera bedömningar.

Bedömningen utförs inom ramen för hälso- och sjukvårdslagen. Det innebär att delaktighet, samordning, patientsäkerhet, dokumentation, intygsskrivning och uppföljning är viktiga delar vid bedömningen.

Egenvårdsbedömning

- ☐ Vad är personens önskemål och förutsättningar utifrån fysisk funktionsförmåga, psykisk och kognitiv förmåga samt livssituation och sociala förhållanden?
- ☐ Behöver någon mer profession delta i bedömningen?
- ☐ Kan närstående bidra med information eller vara ett stöd i utförandet?
- ☐ Har risker värderats, hanterats och vägts samman?

Egenvårdsintyg

-
- Vad ska utföras som egenvård?
- Vem ska utföra egenvården?
- Hur länge gäller egenvårdsbedömningen?
- Hur ska den följas upp?
- Vem kontaktar man vid frågor, ändrade förutsättningar eller avvikelser?

I din bedömning ska du utgå från personens önskemål och förutsättningar (fysisk förmåga, psykisk och kognitiv förmåga samt livssituation och sociala förhållanden), om någon mer profession behöver delta i bedömningen, om närstående kan bidra med information eller vara ett stöd i utförandet samt om risker värderats, hanterats och vägts samman.

Du bedömer om åtgärden kan utföras som egenvård utan risker, om personen kan utföra egenvården själv, om närstående kan hjälpa till eller om personen behöver hjälp från någon annan. Bedömningen dokumenteras i journalen om den är av betydelse för en god och säker vård, till exempel när andra vårdgivare berörs, när det finns ett samordningsärende eller när åtgärden behöver utföras som hälso- och sjukvård.

Om du bedömer att egenvård är möjligt fattar du ett sådant beslut. När personen behöver få hjälp med egenvård av någon annan kan personen behöva ett intyg, till exempel som underlag för bedömning hos Försäkringskassan och biståndshandläggare om rätt till insats. I dessa fall är samverkan viktigt.

Samverkan, samordning och planering

Det är viktigt att du som gör bedömningen och den som utför egenvården, det vill säga personen själv eller den som hjälper till, samarbetar när egenvården planeras. Till exempel måste den som ska utföra egenvården ha tillräcklig kompetens, vilket behöver säkerställas. Om kunskapsbrister inte kan fyllas får åtgärden inte bedömas som egenvård.

Beslutet och eventuellt intyg dokumenteras i journalen när det är av betydelse för god och säker vård. Ta ställning till om flera aktörer behöver tillgång till intyget². I samordnings-ärenden kan kommunens personal med tillgång till Link se egenvårdsintyg i Cosmic, men de kan inte skriva ut intyg. Ett egenvårdsintyg kan vara tillräcklig dokumentation om det framgår vem som har ansvar för respektive åtgärd och vem som har ansvar för personens samlade insatser. Om det finns oklarheter behövs en kompletterande SIP. Ett egenvårdsintyg kan utfärdas i förväg, för att underlätta effektiv samverkan. Då kan personen ansöka om praktisk hjälp till exempel inför en operation och få hjälp med egenvård när behov uppstår.

² under förutsättning att personen lämnar sitt samtycke till informationsdelning

Egenvården utförs enligt egenvårdsintyget. Om frågor eller problem uppstår, eller om förutsättningarna förändras, ska intyget beskriva var man ska vända sig.

Om risker eller brister uppstår vid egenvård ska avvikelser skrivas enligt lokal rutin. Den hälso- och sjukvårdspersonal som skrivit egenvårdsintyget ska få återkoppling utan dröjsmål.

Att hjälpa till med egenvård

I första hand utför personen själv egenvården. Om personen har behov av praktisk hjälp, undersök om närstående eller personer i personens nätverk kan hjälpa till. Informera annars personen om möjligheten att kontakta socialtjänsten för att ansöka om hjälp. Om personen inte själv kan kontakta socialtjänsten, till exempel vid vistelse på sjukhus, kan sjukhuset meddela socialtjänsten att ett egenvårdsintyg finns att tillgå via Link. Kommunens socialtjänst ska handlägga ansökan skyndsamt. Fram till att beslut är fattat ansvarar hälso- och sjukvården för insatsen.

Den som ska utföra egenvården kan behöva ha dialog med den som bedömt egenvård för att till exempel diskutera uppskattad tidsåtgång.

Vårdnadshavare har ansvar för att hjälpa sina barn med egenvård i ordinärt boende om de har förmåga att klara detta på ett säkert sätt. När egenvården planeras bör barnets nätverk³ bjudas in för information och utbildning. När barnet vistas i förskola, skola eller elevboende⁴ ska en särskild egenvårdsbedömning göras utifrån förutsättningarna där, i samråd med förskola, skola, elevhälsa eller boende. Föräldrarnas egenvårdsintyg kan inte överlåtas. Vid elevboende har kommunen hälso- och sjukvårdsansvar om insatsen ska utföras som HSL. Se även rutin *Samverkan kommun och region vid korttidsvistelse för barn och unga enligt kap 9, § 6 LSS*.

Personal som inte är hälso- och sjukvårdspersonal, utan till exempel arbetar i hemtjänst, särskilt boende, boendestöd eller LSS-verksamhet, kan hjälpa till med egenvård. För att hjälpa till med egenvård krävs att

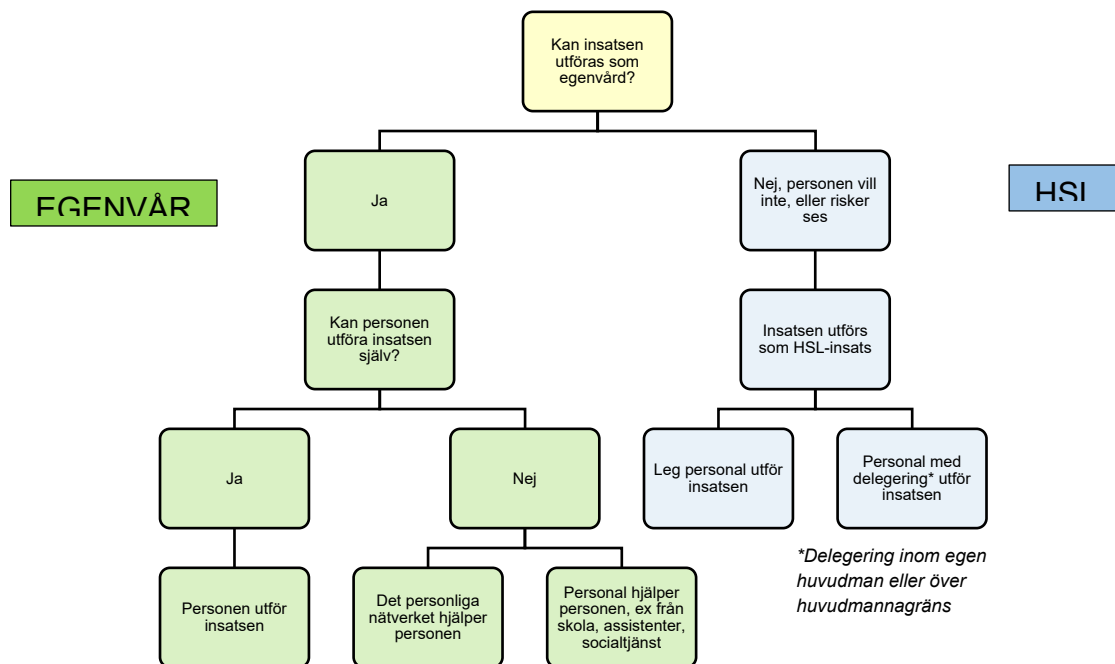
- ett egenvårdsintyg beskriver vad som ska göras och vart man ska vända sig vid frågor, förändringar eller avvikelser.
- egenvård ingår i verksamhetens uppdrag: via biståndsbeslut, att det ingår i den insats personen har eller via förenklat beslutsfattande utan behovsprövning

³ Till exempel mor- och farföräldrar, barnvakter

⁴ Enligt LSS kap9 §8

Egenvård omfattas av samma krav som andra arbetsuppgifter. Insatserna ska vara av god kvalitet, personal ska ha lämplig utbildning och erfarenhet. Dokumentationskrav, sekretess och rapporteringsskyldighet gäller även vid egenvård.

Delegering är något annat än egenvård. Vid en delegering biträder den delegerade SoL- eller LSS-personalen den legitimerade HSL-personalen med åtgärder som är hälso- och sjukvård. När personal hjälper till med egenvård gäller inte hälso- och sjukvårdslagen.

Läs mer i Socialstyrelsens kunskapsstöd för egenvård.